

EUROPA-PARLAMENTET

2009 - 2014

Udvalget om Borgernes Rettigheder og Retlige og Indre Anliggender

2011/0431(APP)

3.9.2012

UDKAST TIL HENSTILLING

om udkast til Rådets afgørelse om flerårig ramme for EU's Agentur for
Grundlæggende Rettigheder for 2013-2017
(10449/2012 – C7-0169/2012 – 2011/0431(APP))

Udvalget om Borgernes Rettigheder og Retlige og Indre Anliggender

Ordfører: Tatjana Ždanoka

Tegnforklaring

- * Høringsprocedure
- *** Godkendelsesprocedure
- ***I Almindelig lovgivningsprocedure (førstebehandling)
- ***II Almindelig lovgivningsprocedure (andenbehandling)
- ***III Almindelig lovgivningsprocedure (tredjebehandling)

(Proceduren afhænger af, hvilket retsgrundlag der er valgt i udkastet til retsakt)

INDHOLD

Side

FORSLAG TIL EUROPA-PARLAMENTETS LOVGIVNINGSMÆSSIGE BESLUTNING 5	
BEGRUNDELSE	6

FORSLAG TIL EUROPA-PARLAMENTETS LOVGIVNINGSMÆSSIGE BESLUTNING

**om udkast til Rådets afgørelse om flerårig ramme for EU's Agentur for Grundlæggende
Rettigheder for 2013-2017
(10449/2012 – C7-0169/2012 – 2011/0431(APP))**

(Særlig lovgivningsprocedure – godkendelse)

Europa-Parlamentet,

- der henviser til udkast til Rådets afgørelse (10449/2012),
 - der henviser til den anmodning om godkendelse, som Rådet har forelagt, jf. artikel 352 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (C7-0169/2012),
 - der henviser til forretningsordenens artikel 81, stk. 1,
 - der henviser til henstilling fra Udvalget om Borgernes Rettigheder og Retlige og Indre Anliggender (A7-0000/2012),
1. godkender udkastet til Rådets afgørelse;
 2. pålægger sin formand at sende Parlamentets holdning til Rådet og Kommissionen samt til de nationale parlamenter.

BEGRUNDELSE

Mål

Den 15. februar 2007 vedtog Rådet forordning (EF) nr. 168/2007 (i det følgende benævnt "forordningen") om oprettelse af Den Europæiske Unions Agentur for Grundlæggende Rettigheder (i det følgende benævnt "agenturet"). Agenturet påbegyndte sit virke den 1. marts 2007.

Ifølge artikel 5 i forordningen fastlægges de tematiske områder for agenturets arbejde i en femårig ramme. Agenturet udfører sine opgaver inden for disse tematiske områder. Den flerårige ramme er ikke et arbejdsprogram. Agenturets arbejdsprogrammer vedtages hvert år af bestyrelsen inden for de tematiske områder, der er fastsat i den flerårige ramme. Efter anmodning fra Europa-Parlamentet, Rådet eller Kommissionen efter forordningens artikel 4, stk. 1, litra c) og d), kan agenturet arbejde med emner, der falder uden for disse tematiske områder, forudsat at dets finansielle og menneskelige ressourcer tillader det.

Den nuværende flerårige ramme (2007-2012) udløber med udgangen af 2012. Det er derfor nødvendigt at fastlægge den flerårige ramme for agenturet for perioden 2013-2017, som fastsat i forordningens artikel 5.

Flerårig ramme 2007-2012

Den 28. februar 2008 vedtog Rådet afgørelse 2008/203/EF om gennemførelse af forordning (EF) nr. 168/2007 for så vidt angår vedtagelse af en flerårig ramme for Den Europæiske Unions Agentur for Grundlæggende Rettigheder for 2007-2012. Artikel 2 i denne afgørelse fastlægger følgende tematiske områder:

1. racisme, fremmedhad og intolerance i forbindelse hermed
2. forskelsbehandling på grund af køn, race eller etnisk oprindelse, religion eller tro, handicap, alder eller seksuel orientering eller af personer, der tilhører mindretal, samt alle kombinationer af disse grunde (flere forskellige former for forskelsbehandling)
3. kompensation til ofre
4. barnets rettigheder, herunder beskyttelse af børn
5. asyl, indvandring og integration af migranter
6. visum- og grænsekontrol;
7. EU-borgernes deltagelse i den demokratiske proces i EU
8. informationssamfundet og navnlig respekt for privatlivet og beskyttelse af personoplysninger
9. adgang til et effektivt og uafhængigt retsvæsen.

Retsgrundlag

Retsgrundlaget for den flerårige ramme for 2007-2012 var artikel 5, stk. 1, i Rådets forordning (EF) nr. 168/2007 om oprettelse af agenturet. Dette retsgrundlag kan imidlertid ikke længere anvendes, da det er et afledt retsgrundlag i medfør af EU-Domstolens dom i sag C-133/06. Retsgrundlaget for nærværende forslag bør derfor være en traktatbestemmelse. I mangel af nogen anden (mere specifik) bestemmelse bør retsgrundlaget være den samme som

for forordningen for agenturet (nu artikel 352 i traktaten for Den Europæiske Unions funktionsmåde). Ændringen af retsgrundlaget har også en indvirkning på Europa-Parlamentets deltagelse: høring erstattes af godkendelse.

Tematiske områder

Flere interessenter har taget en del i høringerne i forbindelse med udarbejdelsen af den nye flerårige ramme. Fra juli til september 2011 blev alle organisationer, der deltager i platformen for grundlæggende rettigheder, hørt. 108 organisationer deltog i høringsprocessen. De fleste organisationer støtter agenturets arbejde på de nuværende områder og vil gerne, at det fortsætter sine aktiviteter, især inden for forskelsbehandling (72 %), asyl og migration (43 %), racisme og fremmedhad (38 %) og adgang til domstolene (31%). Der var stor opbakning til det fremtidige agenturs arbejde på området for sociale rettigheder og social sikring (44 %). Blandt de yderligere områder, der skal dækkes, nævnte flere organisationer handicappedes rettigheder og vigtigheden af at styrke arbejdet inden for det, der tidligere var tidligere tredje søjles politikområder.

Agenturets bestyrelse har identificeret følgende tematiske områder:

- (a) effektiv retsbeskyttelse, herunder adgang til domstolene
- (b) ofre for vold
- (c) retligt samarbejde
- (d) politisamarbejde
- (e) indvandring og integration af indvandrere, grænsekontrol og visum, asyl
- (f) racisme, fremmedhad og intolerance i forbindelse hermed
- (g) integration af romaer
- (h) forskelsbehandling som defineret i artikel 21 i chartret om grundlæggende rettigheder
- (i) deltagelse i EU's uafhængige ramme i henhold til artikel 33, stk. 2, i FN's konvention om rettigheder for mennesker med handicap
- (j) barnets rettigheder
- (k) information, privatliv og personoplysninger
- (l) sociale rettigheder.

Kommissionen har foreslået følgende tematiske områder:

- (a) adgang til domstolene
- (b) ofre for vold
- (c) informationssamfundet og navnlig respekt for privatlivet og beskyttelse af personoplysninger
- (d) integration af romaer
- (e) politisamarbejde under hensyn til dette områdes særlige karakter
- (f) retligt samarbejde under hensyn til dette områdes særlige karakter, når det vedrører strafferetlige anliggender
- (g) barnets rettigheder
- (h) forskelsbehandling på grund af race, hudfarve, etnisk eller social oprindelse, genetiske anlæg, sprog, religion eller tro, politiske eller andre anskuelser, tilhørsforhold til et nationalt mindretal, formueforhold, fødsel, handicap, alder eller seksuel orientering
- (i) indvandring og integration af indvandrere, visum- og grænsekontrol, asyl
- (j) racisme, fremmedhad og intolerance i forbindelse hermed.

Den europæiske gruppe af nationale menneskerettighedsinstitutioner opfordrede Rådet og Europa-Parlamentet til at tage følgende anbefalinger i betragtning:

- gruppen roser i høj grad medtagelsen af det meget menneskerettighedsfølsomme område for politisamarbejde og det retlige samarbejde efter sammenlægningen af de tre søjler og styrkelsen af EU-tiltag på dette område med Lissabontraktaten
- gruppen støtter den øgede fokus på romaerne som en gruppe i en sårbar situation i EU-medlemsstaterne, der er udsat for forskelsbehandling og flere former for krænkelse af menneskerettighederne. Dog bør det tematiske område omformuleres, så der lægges vægt på, at agenturets tilgang er baseret på de grundlæggende rettigheder
- gruppen anerkender oprettelsen af Det Europæiske Institut for Ligestilling mellem Mænd og Kvinder og dets mandat men er forbløffet over, at "køn" blev fjernet fra listen over begrundelser for forskelsbehandling i udkastet til den flerårige ramme
- gruppen er bekymret over, at den flerårige ramme ikke afspejler agenturets potentiale til at spille en særlig rolle med hensyn til uafhængig overvågning af FN-konventionen om rettigheder for personer med handicap inden for EU
- i betragtning af menneskerettighedernes udelelighed og det faktum, at de er indbyrdes forbundne, hvilket er nedfældet i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder og i FN's menneskerettighedsinstrumenter, bør agenturets arbejdsområde udtrykkeligt omfatte økonomiske, sociale og kulturelle rettigheder.

Endelig har Rådet foreslået følgende tematiske områder:

- (a) adgang til domstolene
- (b) ofre for forbrydelser, herunder erstatning til ofre for forbrydelser
- (c) informationsindsamlingen og navnlig respekt for privatlivet og beskyttelse af personoplysninger
- (d) integration af romaer
- (e) retligt samarbejde, undtagen i straffesager
- (f) barnets rettigheder
- (g) forskelsbehandling på grund af køn, race, hudfarve, etnisk eller social oprindelse, genetiske anlæg, sprog, religion eller tro, politiske eller andre anskuelser, tilhørsforhold til et nationalt mindretal, formueforhold, fødsel, handicap, alder eller seksuel orientering
- (h) indvandring og integration af indvandrere, visum- og grænsekontrol samt asyl
- (i) racisme, fremmedhad og intolerance i forbindelse hermed.

Ordførerens holdning

Ordføreren mener, at den flerårige ramme for agenturet for perioden 2013-2017 kan og bør formuleres bedre. For det første er ordføreren enig med platformen for grundlæggende rettigheder, agenturets bestyrelse og den europæiske gruppe af nationale menneskerettighedsinstitutioner i, at agenturets arbejdsområde udtrykkeligt bør omfatte sociale rettigheder og en særlig rolle med hensyn til uafhængig overvågning af FN-konventionen om rettigheder for personer med handicap. Også det tematiske område om romaernes integration bør omformuleres. Til gengæld glæder ordføreren sig over medtagelsen af forskelsbehandling på grund af køn i forslaget fra Rådet - alle områder, der er nævnt i artikel 21 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder skal være omfattet af agenturets arbejde. Begrebet multipel diskrimination bør også udtrykkeligt nævnes og inkluderes.

Ordføreren beklager dybt den manglende enighed i Rådet for så vidt angår medtagelse af de foreslåede nye tematiske områder, nemlig politisamarbejde og retligt samarbejde i straffesager, i det nye flerårige ramme. Efter Lissabontraktatens ikrafttræden er politisamarbejde og retligt samarbejde i straffesager blevet en del af EU-retten og er derfor omfattet af agenturets opgaver. Ordføreren er ligeledes bekymret over de signaler fra Rådet, der hindrer et konstruktivt bidrag til at styrke beskyttelsen af grundlæggende rettigheder i EU.

Sidst men ikke mindst er ordføreren bekymret over rapporterede forsøg i flere medlemsstater i Rådet på at udelukke forskelsbehandling på grund af medlemskab af et nationalt mindretal fra de tematiske områder. Ordføreren finder sådanne forsøg uacceptabelt og minder om, at Den Europæiske Union bygger på værdier som respekt for menneskerettighederne, herunder rettigheder for personer, der tilhører mindretal (artikel 2 i traktaten om Den Europæiske Union).

Under andre omstændigheder ville ordføreren opfordre Europa-Parlamentet til at nægte godkendelsen - for at finde en bedre løsning. Agenturet har imidlertid behov for nye tematiske områder for sit arbejde for at sikre kontinuitet i indsatsen. Medmindre der er en ny flerårig ramme på plads senest i begyndelsen af 2013, kan agenturet kun fungere, hvis der er en specifik anmodning fra en institution (artikel 4, stk.1, litra c) og d), i forordningen) og ikke på eget initiativ.

I lyset af sådanne overvejelser foreslår ordføreren, at Europa-Parlamentet godkender den nye flerårige ramme inden udgangen af 2012. Til gengæld håber ordføreren, at Kommissionen vil foretage en evaluering og foreslå at revidere agenturets opgaver, aktivitetsområder og arbejdsmetoder i 2013 med henblik på at sikre en effektiv overvågning og gennemførelse af chartret om grundlæggende rettigheder. Ordføreren forventer, at Rådet er rede til at nå til enighed i denne sammenhæng om at medtage politisamarbejde og retligt samarbejde i straffesager på listen over tematiske områder og opfordrer Rådet til at komme med en udtrykkelig erklæring herom.